

Rapportage project
'Dementievriendelijk Berkelland'
2020 en
Resultaten totale project

Rapportage van 2020

In deze rapportage van het project Dementievriendelijk Berkelland beschrijf ik de initiatieven die genomen zijn in 2020. Dit doe ik volgens het projectplan Dementievriendelijk Berkelland dat ingedeeld is in vijf doelen met subdoelen. De subdoelen die in een eerder jaar zijn afgerond, zijn hier niet beschreven.

Doelen

1. Vergroten van de kennis over dementie en hoe hiermee om te gaan in de eigen organisatie en in de gemeente. Hierdoor bereiken van meer begrip voor dementie in de samenleving, het herkennen van mensen met dementie en het beter omgaan met mensen met dementie.

1.2 In 2020 hebben er (gemeten op 16-11-2020) in totaal 91 mensen een onlinetraining gevolgd over dementie via de website:

www.samendementievriendelijk.nl/berkelland.

Hiervan waren er 67 medewerkers van de gemeente Berkelland;

12 inwoners;

7 vrijwilligers;

3 ondernemers;

2 anders.

1.3

In april is er een thema-artikel in Berkelbericht besteed aan "Dementie en Corona". Op de Berkellandwijzer is informatie opgenomen over activiteiten in Berkelland in Coronatijd.

In Mei is in Berkelbericht en op de Berkellandwijzer een artikel verschenen over de onlinecursus "In je buurt" en het downloaden van kaart waarop staat dat je hen niet vergeet. Op de achterkant kan aangekruist worden waar je iemand bij zou willen helpen.

In Berkelbericht is een tekst verschenen in April over Bewegen in corona-tijd.

Artikel 'Muziek en dementie' onder de aandacht gebracht via Berkellandwijzer en de facebookpagina van Voormekaar.

Eind mei is een tekst over omgaan met mensen met dementie in het infoblad voor huishoudelijke hulpen verschenen.

In Mei is informatie over diverse thema's op Berkellandwijzer geplaatst namelijk over valpreventie, bewegen (fietsoefeningen), Kunst en cultuur en eenzaamheid.

Er is een artikel geschreven over Zorgtechnologie en dementie gericht op de ThuisScan. Dit artikel kon niet in Berkelbericht geplaatst worden vanwege corona. Maar zal daarna geplaatst worden als de ThuisScan weer doorgang krijgt.

1.6 Op 10 Maart is een voorlichtingsbijeenkomst aan lerarenteam van de Triviant gegeven door een voorlichter van Alzheimer Nederland.

Op 11 Maart lesgegeven aan twee samengevoegde groepen van VSO Triviant door een voorlichter van Alzheimer Nederland.

Leraren en leerlingen (ook voor ouders) hebben informatiemateriaal meegekregen over dementie en mantelzorg. Er is vervolgens een artikel hierover verschenen in

Berkelbericht en op de facebookpagina van de gemeente Berkelland. Er is tevens een artikel verschenen op de website van Alzheimer Nederland hierover.

Alle VO-scholen zijn in april/ begin mei nog eens geattendeerd op de mogelijkheid om een online lesprogramma te volgen over dementie. Ook hebben zij het bericht ontvangen dat in Berkelbericht heeft gestaan over de gastles over dementie bij VSO De Triviant.

1.7 Eind januari zijn alle ondernemers via de ondernemersverenigingen via een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van het belang en van praktische mogelijkheden die er zijn om aandacht te besteden aan een dementievriendelijke onderneming. Ook op de website van de ondernemersverenigingen is deze informatie geplaatst. Tevens is de nieuwsbrief geplaatst op de website www.gemeenteberkelland.nl/ondernemers. Op LinkedIn is ook een bijlage geplaatst en die is gedeeld door een collega van de gemeente Berkelland die zich richt op ondernemers.

In week 6 is in Berkelbericht geattendeerd op dit thema voor ondernemers en wordt verwezen naar de nieuwsbrief die vermeld staat op bovenstaande website van de gemeente. In week 10 is een reminder verstuurd naar alle ondernemersverenigingen. Naar aanleiding van de oproep dat ondernemers aangeven wat ze hiermee willen en kunnen doen.

1.8 Ook dit jaar is weer aandacht besteed aan dementie door de vier bibliotheken in Berkelland. Door het vragen van speciale aandacht voor boeken over dementie uitgesteld op thematafels.

1.9 Voor de Wereld Alzheimer dag is gekozen om activiteiten te kiezen waarmee het brein fit gehouden wordt (o.a. voor mensen met dementie). Het idee was om bij lokaties waar doorgaans gespeeld worden zoals het dorps huis in Ruurlo en in de Hofmaat in Neede, nu ook spellente spelen. We wilden dit aanbieden voor jong en oud omdat dit het thema is. Daarnaast was Zlimthuis gevraagd om lezingen op de bibliotheek- lokaties te geven over zorgtechnologie en langer thuis wonen en de mogelijkheden bij dementie.

In Huisje Noord zouden spellen gespeeld worden en waren er buitenactiviteiten bij de speeltoestellen voor senioren gepland en het lopen van een 'Ommetje'. Ook zouden er binnen spellen gespeeld worden om het brein te stimuleren. Kinderen zouden wandelstokken van 1,5 meter gaan maken waar de ouderen mee zouden gaan lopen. Door corona heeft de gemeente een besluit genomen om activiteiten niet uit te voeren en hiervoor geen pr te maken. De organisaties besloten een aangepast programma aan te bieden. Er zijn ouderen een 'Ommetje' gaan lopen t.b.v. een gezonde leefstijl. Helaas kwamen er geen deelnemers voor de lezingen van Zlimthuis waarschijnlijk ivm corona.

In Winterswijk is vanuit de bibliotheek een lezing door Hugo Borst georganiseerd voor mensen uit de regio.

Vanuit de gemeente is alsnog een woordpuzzel over dementie gemaakt en in Berkelbericht geplaatst. De prijswinnaars hebben het spel 'Dobbel-denken' ontvangen waarmee het brein gestimuleerd wordt.

De 1-meting van de kennistest over dementie zou in November plaatsvinden wanneer de beursvloer en de Uit-avond gecombineerd zou worden namelijk op 5 November.

Door de corona-maatregelen is echter besloten om de UITavond niet te organiseren. Er is geprobeerd om de 1-meting nog op een andere manier uit te voeren maar dit was niet meer haalbaar binnen de projecttijd.

Extra activiteit:

De inwoners in Berkelland hebben gekozen voor het thema 'Dementie in 2020' om uit te werken door de Berkellandse uitdaging.

Een actiecomité zet zich in voor het organiseren van een activiteit over dementie. Door dit actiecomité waarin de projectleider dementie participeert, is een plan bedacht voor een breed publiek. Hiervoor is subsidie aangevraagd bij de provincie Gelderland en dit plan is gehonoreerd. Andere samenwerkingspartners zijn: Zorgerf Berkelland en Humanitas.

Er is een bijeenkomst georganiseerd voor ondernemers, organisaties en mantelzorgers in de kerk in Eibergen. Daarnaast was het ook mogelijk om de bijeenkomst te volgen via een livestream i.v.m. corona. Totaal 129 mensen hebben de avond bijgewoond; live of via de livestream. Er was een gespreksleider en er waren vier experts. Een geriatrisch specialist, een trajectbegeleider dementie, een medewerker van Zlimthuis en de projectleider dementie van gemeente Berkelland. Het gesprek werd aangegaan met het publiek over dementie. Hier werd zeker gebruik van gemaakt. Ook mensen die thuis de bijeenkomst bijwoonden konden meepraten via de chat. Er waren vijf korte video's opgenomen door lokale acteurs en aan de hand van die video's werd het gesprek opgebouwd. Deelnemers kregen een flyer met informatie en voor belangstellenden in de zaal waren er diverse folders om mee te nemen. Voor de mensen die de bijeenkomst thuis bijwoonden, volgde naderhand de informatie digitaal.

De reacties op de avond waren positief. Er is aandacht aan besteed in diverse lokale media en sociale media.

2.Mensen met dementie en hun mantelzorgers in een vroeger stadium signaleren en via maatwerkoplossingen ondersteunen. Inzet van vrijwilligers hierbij vergroten.

2.1 In januari is een ervaringsverhaal van een mantelzorger van iemand met dementie in Berkelbericht geplaatst. Dit artikel stond ook op de facebook pagina. Er waren veel reacties van inwoners hierop die hun waardering lieten blijken.

2.2 Bewegen en ontmoeten

Bewegen en ontmoeten is nog steeds wekelijks bij Huisje Noord, inmiddels zijn ze gestart met een extra uurtje dus 2 keer per week.

Huisje Noord huurt de Sportfederatie Berkelland nu in voor die 2 keren, maar eventuele deelnemers van buitenaf kunnen nog steeds aansluiten (i.v.m. corona nu wel wat lastiger). Ze doen zoveel mogelijk buiten i.v.m. corona, maar als het slecht weer is gaan we binnen met 1,5 m afstand en eventueel een mondkapje.

Op dinsdag zijn er 4 à 5 deelnemers en op de vrijdag 4 (waarvan 2 dezelfde als dinsdag). Dus er zijn in totaal 7 verschillende deelnemers.

Via het VMK in contact gekomen met een man met beginnende dementie die graag wilde wandelen.

Aangesloten bij de wandelgroep bleek dat vanuit de groep toch lastig te zijn omdat het gesprek soms moeilijk te volgen was en meneer soms ineens een tijd stilstond om op zoek te gaan in zijn tas naar spullen die er niet in zaten... Meneer vond het zelf wel heel leuk in de groep.

Op zoek gegaan naar een maatje, deze wandelt nu met meneer mee in de groep en houdt een oogje in het zeil. Waar nodig kort hij de ronde in en stelt hem gerust als hij wat kwijt is. Meneer kan toch blijven wandelen in de groep!

Dit is wat mij betreft een mooi voorbeeld om te laten zien dat er steeds meer naar de mogelijkheden wordt gekeken voor mensen met dementie!

Extra onderdeel

In het kader van de borging is nagegaan of de website van de gemeente Berkelland met als thema dementie overgeplaatst kan worden naar Berkellandwijzer. De informatie die op de gemeente Berkelland staat is algemener en uitgebreider. De Berkellandwijzer had eerst alleen de functie van sociale kaart maar dit is nu wel uitgebreid. De projectgroep dementie staat positief tegenover het opnemen van de informatie van de website van de gemeente Berkelland/ dementie naar de Berkellandwijzer. Op die manier is er 1 plek waar informatie te vinden is over dementie en waar informatie actueel gehouden moet worden. Er is uitgezocht welke informatie van de website van de gemeente Berkelland op het gebied van dementie geplaatst moest worden naar www.berkellandwijzer.nl. SDU heeft dit er vervolgens op gezet. In de week voor de Wereld Alzheimer dag is vervolgens in Berkelbericht pr geweest hiervoor.

3. Verschuiving van zorg naar welzijn/positieve gezondheid. Beter benutten van preventieve maatregelen en – voorzieningen en van ICT-oplossingen.

3.2 Op verzoek van Vilans is de projectleider dementie uitgenodigd bij een presentatie van Vilans over positieve gezondheid en dementie. De informatie en tools zijn vervolgens gedeeld met de projectgroep dementie.

Extra onderdeel t.a.v. opzetten Breinbieb.

Op 3 Maart is een bijeenkomst door de gemeente georganiseerd i.s.m. de bibliotheek. Hierbij zijn enkele mensen van ouderenbonden, seniorenbonden, regio afdeling Alzheimer Nederland, gehandicaptenplatform, Patiëntenvereniging van Niet-aangeboren hersenletsel en leden van de bibliotheek uitgenodigd om mee te denken over Breinbieb.

Hierbij kwam naar voren dat de deelnemers het een mooi initiatief vinden. Het is van belang om aan te sluiten bij bestaande initiatieven.

Door de corona-crisis kon vervolgens een behoeftepeiling niet opgepakt worden onder lezers van de bibliotheek.

Extra onderdeel:

Er is een startdocument (beleidsstuk) geschreven voor het oppakken van integrale valpreventie in het voorjaar 2020.

Extra onderdeel

Inwonerpanel naar de lokale informatie over ondersteuningsmogelijkheden bij dementie.

In samenwerking met Moventem is een onderzoek uitgevoerd bij het inwonerspanel "Berkelland spreekt". Daarnaast zijn deelnemers aan het Alzheimercafé en (zorg)professionals via een open link benaderd om deel te nemen.

In dit onderzoek is de folder "Wegwijzer Dementie in Berkelland" geëvalueerd, de informatie op Berkellandwijzer.nl over dementie en de onlinetrainingen via www.samendementievriendelijk.nl/berkelland. N.a.v. de resultaten heeft overleg met de projectgroep dementie plaatsgevonden, is een memo geschreven en een artikel in Berkelbericht. Er is een plan opgesteld om verbeteringen op te pakken naar aanleiding van resultaten.

4. Mensen met dementie kunnen zo lang mogelijk meedoen in de samenleving en krijgen begeleiding opmaat.

4.1 Het aanbod van dagvoorzieningen voor mensen met dementie is geïnventariseerd en opgenomen in de Berkellandwijzer.nl

De Werkgroep dementie en Welzijn waaraan ik als projectleider dementie heb deelgenomen, is in het begin van 2020 bezig geweest met het thema daginvulling. Er heeft een regionale bijeenkomst plaatsgevonden en nieuwsbrieven zijn verspreid vanuit de regio over dit thema.

4.2 Wachtijden Indicaties daginvulling: In de projectgroep dementie is het signaal besproken dat de wachtijden lang zijn voor mensen met dementie. Er zijn vervolgens afspraken gemaakt tussen Voormekaar en de Trajectbegeleiders dementie hoe hiermee om te gaan zodat mensen snel kennis kunnen maken op de nieuwe locatie en de wachtijden niet te lang worden.

Op 11 februari heeft het Alzheimercafé een avond georganiseerd over dementie en hulpmiddelen i.s.m. een medewerker welzijn Voormekaar die lid is van de projectgroep dementie.

5. (zorg)professionals zijn op de hoogte van actuele ontwikkelingen en ze delen kennis met elkaar.

5.3 De Scholing Lokaal samenwerken kwetsbare ouderen voor (zorg)professionals is in het voorjaar 2020 niet doorgegaan.

In het najaar 2020 kon de scholing wederom niet doorgaan. Er is toen een kaart toegestuurd aan alle deelnemers (soort hulpmiddel) om ouderen en alcohol.

5.4 Tijdens dit project is aangesloten bij diverse netwerken in de regio. (Bijvoorbeeld gericht op het programma ouderen achterhoek).

Extra:

In 2020 is een gemeentetool dementie getest in de praktijk. Deze tool is vervolgens aangepast. Deze gemeentetool dementie is voor gemeenten beschikbaar die aan de slag willen met een dementievriendelijke gemeente. Zie

www.dementiezorgvoorelkaar.nl

Deze tool "Overzicht lokale ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met dementie en hun mantelzorgers" is in samenwerking met diverse lokale (zorg)professionals gevuld met informatie. Deze tool is geïmplementeerd bij medewerkers Voormekaar, poh-ers, wijkverpleegkundigen en trajectbegeleiders dementie. Vervolgens heeft een evaluatie plaatsgevonden bij medewerkers Voormekaar. Enkele medewerkers gaven aan het waardevol te vinden dat ondersteuningsmogelijkheden voor deze doelgroep gebundeld zijn in een schema. Het zorgt er ook voor dat de continuïteit gewaarborgd is en dat er een totaaloverzicht is terwijl veel mensen maar een deel van het ondersteuningsaanbod kennen. Voor een evaluatie was het echter wat te vroeg; de meeste medewerkers hebben het instrument nog niet in de praktijk uit kunnen testen. Dit komt omdat er geen fysieke keukentafelgesprekken plaats vinden vanwege corona. Afgesproken is medewerkers welzijn Voormekaar een evaluatie van het instrument in hun eigen kern zullen uitvoeren op een later moment.

Bij Deltaplan Dementie heeft de projectleider Dementie een presentatie gegeven over de beleidstool dementie en de aanpak van het beleid gericht op dementie bij de gemeente Berkelland.

Extra:

Dementie is als doelgroep opgenomen in de lokale inclusieagenda.

In het najaar is uitvoering gegeven aan een bijeenkomst over dementie bij de Inclusieagenda d.m.v. een acteur.

Resultaten die bereikt zijn met het project 'Dementievriendelijk Berkelland' (Vanaf augustus 2018 tot en met eind 2020).

Meer kennis en bewustwording gecreëerd bij inwoners, organisaties, ondernemers, scholieren en leerkrachten van voortgezet onderwijs als het gaat om het (tijdig) herkennen van dementie en het omgaan met mensen met dementie.

Lokale samenwerking tussen (zorg)professionals en organisaties en ondernemers is vergroot voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

(Zorg)professionals die zich dementie en hun mantelzorgers in Berkelland kennen elkaar, weten elkaar te vinden en delen signalen met elkaar.

Ontstaan van diverse lokale initiatieven in de gemeente Berkelland om:

1. Mensen met dementie en hun mantelzorgers mee te laten doen.
2. Een gezonde leefstijl te bevorderen (wat tot 30 % van de gevallen van dementie kan voorkomen en bij mensen met dementie het proces kan vertragen).
3. De lokale informatie over ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met dementie en hun mantelzorgers in kaart te brengen, te vergroten en te verbeteren (schriftelijk en online).
4. Informatie te delen over langer thuis wonen met ICT-mogelijkheden hierbij.

Berkelland is een goed voorbeeld geweest voor de dementievriendelijke gemeente. Er is een gemeentetool dementie ontwikkeld door Vilans en Movisie en de gemeente Berkelland heeft bijgedragen aan de ontwikkeling hiervan. De gemeentetool is getest, geïmplementeerd en geëvalueerd bij de gemeente Berkelland.

Er is regionale publiciteit geweest en publiciteit via social media.

Er is een interview uitgevoerd en hiervoor is landelijke pr geweest via Samendementievriendelijk. Ook Alzheimer Nederland heeft pr voor de gemeente Berkelland gemaakt.